

Finanční právo

Materiál byl vytvořen v rámci projektu
Nové výzvy, nové příležitosti, nová škola

*Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním
fondem a státním rozpočtem České republiky*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pojem a prameny finančního práva

Finanční právo řadíme do práva veřejného. Je to souhrn právních norem, které upravují finanční činnost státu. Normy finančního práva regulují vztahy, které vznikají při soustředování, rozdělování a užívání peněžních prostředků.

Prameny finančního práva

Stejně jako správní právo ani **finanční právo není kodifikováno**. Existuje velké množství předpisů, které upravují tuto širokou oblast práva. Pravidla spadající do finančního práva nalezneme v těchto druzích předpisů:

1. Ústavní pořádek České republiky
2. Zákony
3. Nařízení vlády
4. Vyhlášky a opatření Ministerstva financí a České národní banky
5. Nařízení krajů
6. Obecně závazné vyhlášky obcí a krajů
7. Mezinárodní smlouvy
8. **Finanční zpravodaj** - časopis vydávaný Ministerstvem financí, slouží k orientaci

Subjekty finančních vztahů

- a) **subjekty právotvorné** - stát (Parlament ČR, vláda ČR, územní samosprávné celky, Ministerstvo financí, Česká národní banka)
- b) **adresáti finančněprávních norem** - FO, PO, ostatní subjekty (státní fondy, ostatní veřejné fondy - Fond národního majetku ČR, Pozemkový fond ČR, Fond dětí a mládeže)

Členění finančního práva

1. **Obecná část** - výklad základních pojmů finančního práva, poznatků o finanční činnosti státu, o finančněprávních vztazích, o jejich subjektech, obsahu, objektech
2. **Zvláštní část** - je tvořena subodvětvími finančního práva
  - a) státní rozpočet a hospodaření s rozpočtovými prostředky (rozpočtové právo)
  - b) daňová soustava a jednotlivé daně (berní právo)
  - c) soustava poplatků a cel (celní právo)
  - d) měna a peněžní oběh (měnové právo)
  - e) finanční hospodaření podnikatelských subjektů
  - f) devizové hospodaření (devizové právo)
  - g) banky a spořitelny
  - h) pojistné vztahy
  - i) cenné papíry
  - j) úvěrové vztahy
  - k) finanční kontrola

Finanční orgány a jejich působnost

Vrcholným finančním orgánem s celorepublikovou působností je *Ministerstvo financí*, územními finančními orgány jsou *finanční ředitelství* a *finanční úřady*.

Oblasti činnosti finančních orgánů

1. **Správa daní** - opatření ke správnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností FO a PO
2. **Správa dotací** - právo kontroly dodržování podmínek čerpání a využívání dotací
3. **Revize** - u poplatníků se zkoumají rozhodné skutečnosti pro stanovení finančních vztahů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ